

INGEZONDEN.

De redactie behoudt zich voor ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

PHRENICUS-EXAERESE EEN KUNSTFOUT.

Men zij gerust: alleen het woord, niet de daad is fout. Collega F. VELDSTRA te Poerworedjo schreef mij, dat het moet zijn exhaerese, en niet exaerese, gelijk in mijn Woordenboek en ook in de Duitsche (en Nederlandsche) literatuur staat. Een classicus, door mij geraadpleegd, bevestigde deze opvatting. Zoowel *αἰρέω* als *ἄνω* beteekent „wegnemen”. Maar de handeling, van deze werkwoorden afgeleid, heet *ἀίρεσις*, resp. *ἄρσις*. Wil men geen h gebruiken, dan zou men dus moeten schrijven: exarsis.

H. PINKHOF.

PANCREASCYSTE.

In de clinische les van 11 Juli 1936 spreekt prof. SUERMONDT van een anti-diabetisch dieet bij een pancreasfistel ter beperking van de vochtscheiding. Deze aanduiding lijkt mij te vaag, gezien de talrijke dieeten van zeer verschillende hoeveelheden der hoofdbestanddeelen van het voedsel, welke wij tegenwoordig tegen den diabetes kennen en welke met succes worden toegepast.

De uitwendige afscheiding van de pancreas bestaat voornamelijk uit trypsinogeen, lipase en diastase. Voor de aantasting van de buikhuid lijken mij hoofdzakelijk de eerste twee fermenten van belang.

Willen wij deze beperken, dan kunnen wij theoretisch twee wegen inslaan en wel, of een voedsel geven, dat eiwit- en vetarm is, of juist het tegenovergestelde, namelijk een eiwit- en vetrijk dieet. Bij den eersten maatregel veronderstellen wij, dat de pancreas weinig tot fermentafschieding geprikkeld wordt, bij den tweeden, dat de bedoelde fermenten naar den darm aangetrokken worden en zich dus niet in de cyste kunnen ophoopen. Ervaring zal hier moeten uitmaken, welk dieet het beste is.

In de pancreascyste door prof. SUERMONDT beschreven werd veel diastase gevonden (lipase, trypsin?), zoodat nu een suikerrijk of suikerarm dieet overwogen zou moeten worden, dus, om vermoedelijk in den gedachtengang van prof. SUERMONDT te blijven, een pro- of antidiabetisch dieet. Ik meen, dat ook hieromtrent nog geen zekerheid heerscht.

Wanneer wij aannemen, wat zeer waarschijnlijk is, dat in een cyste zich pancreasvocht ophoopt met al zijn soorten fermenten, dan zouden wij moeten kiezen tusschen zeer weinig orale voeding of een flinke veelzijdige. Deze laatste lijkt mij te verkiesen, gepaard met andere door prof. SUERMONDT aangegeven behandelingswijzen.

Den Haag, Juli 1936.

M. HOMMES.

WISKUNDIGE WAARSCHIJNLIJKHEID EN ABORTUS.

Pagina 2150 (16 Mei) geeft het relaas van een meisje, dat naar een aborteuse toegaat en in de wachtkamer daar vier andere meisjes vindt, allen gekomen voor hetzelfde doel, allen zwanger van eenzelfden „knappen jongen”.

Een zwanger meisje heeft, laat ons aannemen, zes weken om naar een aborteuse toe te gaan; het is „zuiver toeval” welken dag uit die twee-en-veertig zij dat doet. No. 1 heeft een kans van 1 op 42 den dag, dat zij de aborteuse bezoekt, daar ook no. 2 te vinden; een kans van 1 op 42 tot de vierde macht, een kans van 1 op drie miljoen, daar 2, 3, 4 en 5 te vinden. Zoo'n kans komt niet af; laten wij aannemen, dater behalve no. 1 nog 24 andere meisjes rondloopen, allen tegelijk zwanger enz. Dan heeft no. 1 een kans van $\frac{24 \cdot 23 \cdot 22 \cdot 21}{42 \cdot 42 \cdot 42 \cdot 42}$ d.w.z. een kans van (grof) 1 op 10 vier van die 24 in de wachtkamer te vinden.

Er is hier een plek vanwaar autobussen afrijden voor tien verschillende termini. Wat zou een van ons denken, als een patiënt zou zeggen: „Ik ga altijd in de eerste de beste bus zitten; ik heb een kans van 1 op 10 dat ik uitkom, waar ik wezen moet”?

Johannesburg.

C. PIJPER.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

PARIJS. — Tuinierende artsen. Een honderdtal Fransche artsen hebben zich vereenigd als „Médecins Amateurs de Jardins”. Het doel der vereeniging is ervaringen op tuinbouwkundig gebied te wisselen, alsook zaden en planten, waarvan de één te veel en de ander te weinig heeft. Elk jaar worden vier vergaderingen gehouden, telkens in een ander belangrijk centrum van tuinbouw; den eersten keer had zij plaats in de Ecole Nationale d’Horticulture te Versailles. Deze werd gedurende drie uren bezichtigd. Men kan er nog pereboomen uit den tijd van LODEWIJK XIV aanschouwen (*Lancet*, 11 Juli).

LONDEN. — Misdadige jeugd. In een overzicht van het Engelsche jaarverslag van crimineele statistiek over 1934 merkt *The Lancet* van 11 Juli op, dat de vrouwelijke jeugd zich van de mannelijke gunstig onderscheidt. Van de 66000 personen, die zich aan „indictable offences” hadden schuldig gemaakt, bestond slechts $\frac{1}{8}$ uit vrouwen, en van de 11000 kinderen beneden de 14 jaren onder deze overtreders waren slechts 500 meisjes. Van de bijna 58000 mannelijke misdadigers bestond $\frac{1}{3}$ uit jongens beneden de 17, en bijna de helft uit jongelieden beneden de 21 jaren. Zodoende waren 8 van de 1000 jongens van 10 tot 21 jaar misdadig geweest; van de oudere mannelijke personen slechts 2 of 3. De criminaliteit der jongens van 10 tot 14 jaren is gestegen van 6.15 per 1000 in 1933 tot 7.88 in 1934.

Het aantal gewelddadigheden, afdrijvingen en sexueele misdrijven is gestegen. Het aantal moorden, gelijk doorgaans, gelijk gebleven. Het aantal zelfmoorden en pogingen tot zelfmoord is sedert vier jaren stijgende. Men weet, dat zelfmoord in Engeland als misdrijf wordt beschouwd.

— **Maatschappij-reis om de wereld.** Een opwekkend voorbeeld is aan alle „Maatschappijen”, ook aan de onze, gegeven door de British Medical Association, die, in aansluiting aan haar algemeene vergadering te Melbourne in het vorige jaar, den leden gelegenheid heeft gegeven, in plaats van een tochtje langs de Zaan of door de Betuwe, een reis om de wereld te maken. Het verslag daarvan, dat werkelijk smakelijk moet zijn, wordt besproken in *The Brit. med. Journ.* van 11 Juli. Men verdeelde zich in twee partijen. De ééne ging over Liverpool, St. Laurens-rivier, Montreal, het Huron en Superior-meer, Port Arthur naar Vancouver. De andere over Southampton, New York, Washington, Chicago, Grand Canyon, Los Angeles naar San Francisco. Te zamen voeren de twee groepen nu naar Melbourne, en vandaar over Java (bezoek aan de Borobodoer!) en Singapore naar huis.

Als wij maar eerst afdeelingen stichten in Oost- en West-Indië, die dan als „ontvangende afdeeling” kunnen dienst doen, kunnen wij ook van DE WILDE zulk een verslag tegemoetzien!

— **Het rasvraagstuk.** In het Royal Institute te Londen heeft JULIAN HUXLEY een voordracht gehouden over het rasvraagstuk. De verschillende eigenschappen der verschillende volken acht hij niet afhankelijk van afstamming, maar van de taal, den aard der beschaving en de nationale geschiedenis. Er bestaat geen Arisch ras. En reeds vóór de morgenstond der „geschiedenis” hebben de verschillende groepen der zóó bewegelijke menschen zich met elkander gekruist, zoodat de „genen” van alle voorvaderen in alle nakomelingen te voorschijn kunnen treden. Misschien is een enkele ver weg wonende, primitieve stam zuiver gebleven.